

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

5 Vtrùm Papa poßit esse simoniacus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

Adde, in quibusdam rebus contraria consuetudine hinc Canonibus esse derogatum, ita ut etiam temporale aliquid liceat pacisci, ut infra dubitatione 8. dicitur.

De renuntiatione reciproca, & simonia confidentia infra dubit. 14. & 16.

DUBITATIO V.

Vtrum Papa possit esse simoniacus.

Respondeo & Dico Primò, Papam non posse incurrere penas simoniae iure ecclesiastico statutas; ut excommunicationem, suspensionem, inhabilitatem, &c. est communis DD. Ratio est, quia Princeps non subest suis legibus, quoad vim cogendi per penas, cum nemo iurisdictionem in seipsum habeat; sicut nec par in parem. Vnde etiam sequi videtur, eum, qui contrahit cum Papa, non incurrere hanc penas; etsi contrarium sentiat Adrianus quodlibet. 9. & Ioannes Andreas ab ipso citatus, & multi alij. ratio est, quia hoc ipso, quo cupit aliquem secum sic contrahere, censetur illum eximere à lege quantum potest: non enim credibile est quòd velit illum punire pro opere ad quod inuitat, vel certe in quod consentit; sic enim seipsum condemnaret. Idem dicendum de Episcopo, qui ludum alea sub pena excommunicationis vetuit, & postea alium ad ludendum secum inuitat. Huius sententia est Sotus lib. 9. quaest. 5. art. 2. Silvester v. Simonia, quaest. 4. Palud. dist. 25. quaest. 4. art. 1. conclus. 3. Couarruias ad regul. Peccatum, part. 2. §. 8. num. 9. Vnde sequitur, talem non teneri renuntiare.

Dico Secundò, Papa potest contrahere culpam simoniae iuris diuini. ratio est, quia aequè ac alij subiectus est legi diuinæ & naturali.

Sed tota difficultas est de simonia iuris humani. Sotus putat, Papam non posse huius simoniae labem contrahere: idem sentit Silvester quaest. 4.

Respondeo & Dico Tertio, Verius esse Papam incurrere culpam simoniae iuris humani exigendo pecuniam pro officijs iure vendi prohibitis, vel pro beneficijs; nisi rationabilis causa sublit, ob quam illa lege censetur exemptus. Patet ex ijs quæ 1. 2. q. 6. art. 5. tradi solent, & docet Victoria relect. de simonia, n. 39. ratio est, quia obligatio, qua Princeps tenetur seruare legem suam, non oritur immediatè à voluntate & potestate Principis volentis se obligare, sicut ea obligatio, quæ est in subdito; (nam Princeps non est tibi Superior, ut seipsum possit immediatè suo præcepto obstringere) sed oritur ex ipsa rei natura. 1. ex conditione Principis & Reipublicæ, ex qua provenit ut ius naturale dicat Principem debere pati legem, quam ipse subditis imponit; L. 1. tit. Quod quisque iuris. & cap. Cum omnes, de constitutionibus: quod intellige, si ratio legis aequè in utriusque locum habeat. Vnde sequitur, Principem non posse seipsum pro arbitrio lege sua eximere, cum iure naturali teneatur se suis subditis conformare. quare si contra fecerit, peccabit pro conditione materiae virtutis præcepta; ut si non ieiunet tempore Quadragesimæ, peccabit contra temperantiam: si non seruet diem festum, contra religionem. Vnde si vendat officia Ecclesiæ vel beneficia, peccabit simonia. obligatio enim illa,

qua tenetur se conformare subditis, est generalis, quæ contrahitur secundum variam materiam, & species virtutum, ad quas subditi obligantur. Quòd si iusta causa sublit, quidam dicunt posse tunc secum dispensare, sicut cum subdito. Sed verius est, dispensationem hinc locum non habere; quia non obligatur ex imperio suæ voluntatis, sed iure naturali, in quo non potest dispensare. Neque verò eà est opus: quia posita causà, cessat illa obligatio per se; eò quòd desinat illa ratio, ob quam se subditis debebat conformare.

Aduerte tamen, si abique iusta causa fecerit contra suam legem, non peccaturum mortiferè, modò scandalum ablit; quia non tenetur illam seruare, nisi illo iure, quo se tenetur conformare subditis. Sed de his plura 1. 2. q. 96. art. 5.

DUBITATIO VI.

Quotuplex sit simonia.

Respondeo, Duæ sunt præcipuæ diuisiones simoniae. Prior est, qua diuiditur *simonia* in eam quæ est *iuris diuini*, & in eam quæ *iuris humani*, de qua satis dictum est dub. 2. 3. 4. 5.

Alterà est, qua simonia diuiditur in *mentalem*, *conventionalem*, & *realem*. vide Nauarr. cap. 23. num. 102. & Caietan. v. Simonia, & alios.

Simonia mentalis vocamus propriè hoc loco, non quidem internum propositum, quo quis vult exterius simoniacè contrahere; (quamuis hoc etiam sic appellari possit) sed propositum internum, quo quis, dum confert alteri spirituale, intendit illum obligare ad reddendum temporale; vel contrà, quando confert temporale, intendit illum obligare ad reddendum spirituale, sine villo pacto externo: ut si quis seruiat Episcopo hac intentione ut in mercedem conferatur ei beneficium, & tandem beneficium conferatur, nulla tamen exterius, verbis aut nutibus facta conuentione, erit simoniacus mentalis.

Simonia conuentionalis est, quando non solum est internum propositum obligandi, sed etiam proceditur ad externam conuentionem, sine tamen executione, saltem utrimque facta. Et hæc conuentionio non tantum fit verbis expressis & directis, sed etiam obliquis & obscuris. interdum nutibus, vel sola pretij oblatione in speciem donationis; tamen ex circumstantiis aduerti potest. Est autem hæc conuentionalis duplex. Alia enim est *purè conuentionalis*, vtpotè neutrà ex parte completa. Alia est *conuentionalis mixta*, quæ completa est ex altera tantum parte, ita ut quodammodo conferatur beneficium, altera parte nondum soluente pretium; vel contrà, si soluatur pretium nondum collato beneficio. huius species est simonia, quæ dicitur *confidentia*, qua quis paciscitur cum eo cui confert vel renuntiat beneficium, ut eo cum suis fructibus vel eorum portione cedat alteri, v.g. nepoti, fratri, &c.

Realis est, quando pactio ex vtraque parte completa est, saltem inchoatè; ut si collato beneficij facta sit, & pretij pars soluta. hæc peior est quam conuentionalis; excepta ea quæ est confidentia, ut infra dicitur.

Sequitur nunc ut explicemus modos particulares, quibus simonia videtur posse committi.

D V B I -

32
Non contrahit penas iuris.

Nec qui cum illo paciscitur.

33
An labem simoniae iuris possint contrahere.

Obligatur Princeps suo legibus, quo modo.

Postea causa non est opus dispensatione.

34
Non peccat mortiferè.

35

Simonia conuentionalis, triplex.

Mentalis.

36
Conuentionalis.

Realis.